



УДК 615.1:339.13]:616-001.4-085.454

DOI <https://doi.org/10.11603/2312-0967.2019.4.10684>

АНАЛІЗ РИНКУ М'ЯКИХ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ, ЩО СПРИЯЮТЬ ЗАГОЄННЮ РАН

О. М. Глущенко, Ж. М. Полова

Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ

chelentechnos@gmail.com

ІНФОРМАЦІЯ

Надійшла до редакції / Received:
18.11.2019

Після доопрацювання / Revised:
26.11.2019

Прийнято до друку / Accepted:
05.12.2019

Ключові слова:

фармацевтичний ринок;
м'які лікарські засоби, що
сприяють загоєнню ран;
асортимент.

АНОТАЦІЯ

Мета роботи. Дослідити асортимент м'яких лікарських засобів, що сприяють загоєнню ран, на фармацевтичному ринку України.

Матеріали і методи. Об'єктами досліджень були: Державний реєстр лікарських засобів, інструкції для медичного застосування препаратів. При проведенні аналізу використовували аналітичні, економіко-статистичні, кореляційні методи аналізу.

Результати й обговорення. Проаналізовано ринок м'яких лікарських засобів, що сприяють загоєнню ран, структуровано препарати за АТС-класифікацією, встановлено країни та фірми-виробники, виявлено, що в досліджуваному асортименті 55 % препаратів вітчизняного та 45 % – іноземного виробництва. Найпоширеніша форма випуску ліків – мазі (60,4 %), креми займають 26,4 %, лініменти – 7,6 %, а гелі 5,6 % ринку, встановлено переважаючу кількість монопрепаратів – 64, комбіновані становлять лише 36 %.

Висновки. Для українського фармацевтичного ринку на сьогодні актуальне розширення асортименту м'яких лікарських засобів, що сприяють загоєнню ран, за рахунок розробки комбінованих препаратів.

Вступ. Стимуляція загоєння ран у хірургії, комбустіології, дерматології залишається на сьогодні актуальною проблемою. Незважаючи на постійне удосконалення методів лікування ран, частота інфекційних ускладнень останніх у хірургії, за даними окремих авторів, досягає 30 %, у комбустіології – 40 %, а в дерматології – 7 % [1–5]. За статистикою ВООЗ, у списку причин смертності населення третє місце займають травми, опіки, отруєння та інші каліцтва. До числа найбільш частих ускладнень у хворих із травматичними пошкодженнями належать пролежневі рани, що розвиваються в 25–45 % випадків. На опікову травму припадає близько 14 % і кожен рік від неї страждає близько 840 млн людей у світі. В Україні щорічно реєструється більше 100 тис. випадків опікової травми, при чому 60–80 % постраждалих мають поверхневі опіки шкіри II-III ступеня, що не вимагають оперативного втручання [2, 5].

Протягом кількох десятиліть як вітчизняні, так і закордонні дослідники інтенсивно вивчають питання патогенезу ранового загоєння гострих і хронічних ран. Установлено, що всі, без винятку, рани загоюються через запалення, а більшість ран, якщо вони не піддавалися хірургічній обробці – через нагноєння. Традиційні засоби та методи лікування ускладнених ран часто малоефективні та не завжди попереджують розвиток різних ускладнень [1–5]. Все це створює необхідність подальшого пошуку нових і вдосконалення відомих лікарських препаратів та методів лікування, стимулюючих репаративні процеси в ранах різної етіології.

Тому **метою роботи** стало дослідження асортименту м'яких лікарських засобів, що сприяють загоєнню ран, на фармацевтичному ринку України.

Матеріали і методи. Об'єктами досліджень були: Державний реєстр лікарських засобів, інструкції для

медичного застосування препаратів. При проведенні аналізу використовували аналітичні, економіко-статистичні, кореляційні методи аналізу.

Результати й обговорення. У клініці для лікування ран використовують різні лікарські засоби (ЛЗ). До них відносять антибактеріальні препарати, антисептичні та дезінфікуючі розчини, а також ранозагоювальні засоби для топічного використання [1–4].

За даними Державного реєстру ЛЗ, станом на 01.10.2019 в Україні зареєстровано п'ятдесят три торгових найменування препаратів, що сприяють загоєнню ран, дозволених до застосування в дерматологічній практиці, з них 55 % лікарських засобів вітчизняного та 45% – іноземного виробництва [6, 7].

Проаналізувавши ринок м'яких лікарських засобів (МЛЗ), що сприяють загоєнню ран за країнами-виробниками, ми дійшли до висновку, що найбільше продукції надходить з Німеччини та Швейцарії – по 9 %, з Хорватії – 6 %, менше з Йорданії, Великої Британії та Латвії – по 4 % та з інших 6 країн лише по 2 % (рис. 1).

Встановлено, що асортимент лікарських засобів референтної групи формують 15 іноземних та 13 вітчизняних підприємств (рис. 2, 3).

Аналіз асортименту м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, від іноземних фірм-виробників показав, що найбільше продукції надходить від фірм Байєр, Швейцарія та ГлаксоСмітКляйн Експорт Лімітед, Велика Британія по три препарати, Ядран-Галенська Лабораторія, Хорватія, МЕДА Фармасьютикалз Світ-

селенд ГмбХ, Швейцарія, Фарма Інтернешенал Компані, Йорданія, Мібе ГмбХ Арунайм, Німеччина по два, решта фірм – по одному (рис. 2). Встановлено, що із двадцяти чотирьох препаратів іноземного виробництва лише 17 % комбіновані, а 83 % – монопрепарати.

Серед вітчизняних виробників лідируючу позицію займають ПАТ «Лубнифарм» – 7 ЛЗ, ПРАТ «Фітофарм» і ПАТ «Хімфармзавод «Червона Зірка»», які виробляють по 6 ЛЗ, ПРАТ Фармацевтична фабрика «Віола» та ТОВ «Тернофарм» – по 5 ЛЗ (рис. 3).

Встановлено, що із сорока восьми м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, вітчизняного виробництва 50 % комбіновані і 50 % – монопрепарати.

Дослідження засобів, що сприяють загоєнню ран, за лікарською формою довели переважання на ринку мазей – (60,4 %), креми займають 26,4 %, лініменти – 7,6 %, а гелі лише 5,6 % (рис. 4).

Згідно з АТС-класифікацією, досліджені найменування ЛЗ належать до груп: D03 – засоби для лікування ран і виразкових уражень, D06 – антибіотики та хіміотерапевтичні препарати для використання в дерматології та D08 – антисептичні та дезінфікуючі засоби (табл. 1).

Встановлено, що на фармацевтичному ринку м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, переважають препарати групи D06 – антибіотики та хіміотерапевтичні препарати для використання в дерматології – 43,4 %, препарати групи D03 – засоби для лікування ран і виразкових уражень займають 37,7 %, а D08 – антисептичні та дезінфікуючі засоби – 18,9 %. У групі D03 співвідношення комбіно-

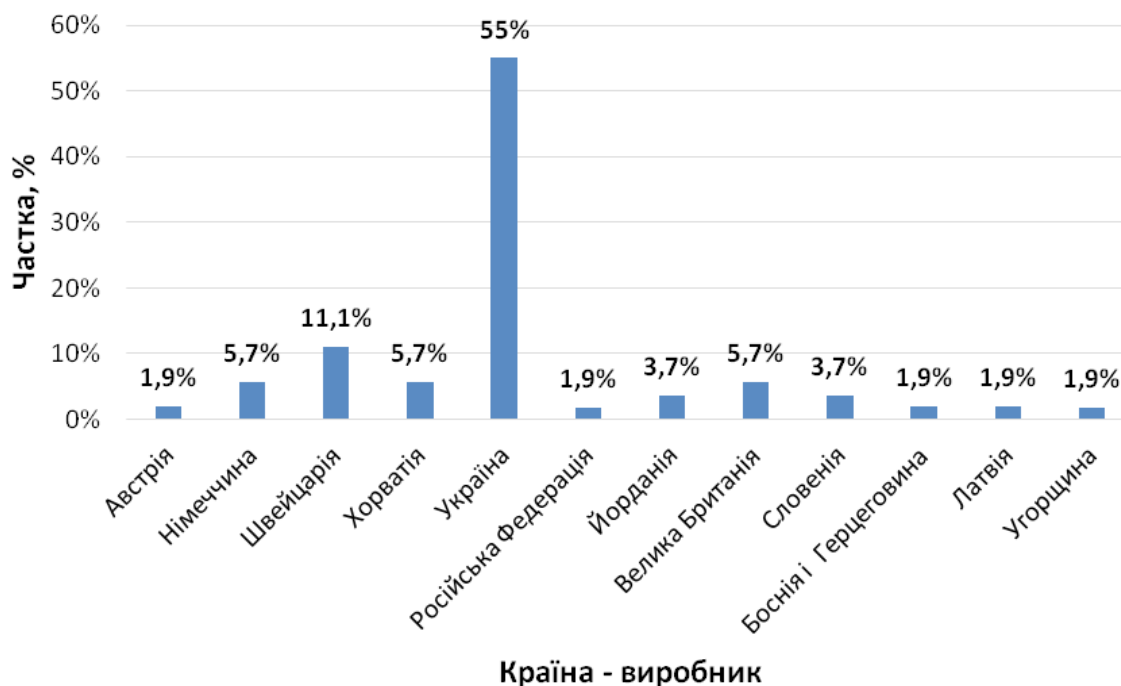


Рис. 1. Аналіз ринку м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, за країною-виробником.

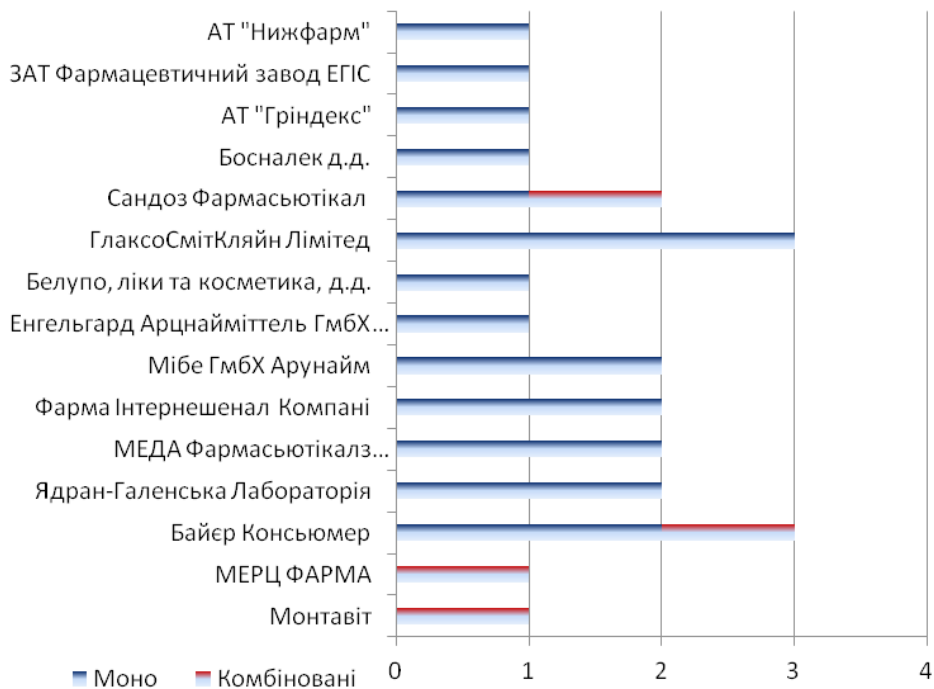


Рис. 2. Аналіз асортименту м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, іноземного виробництва.

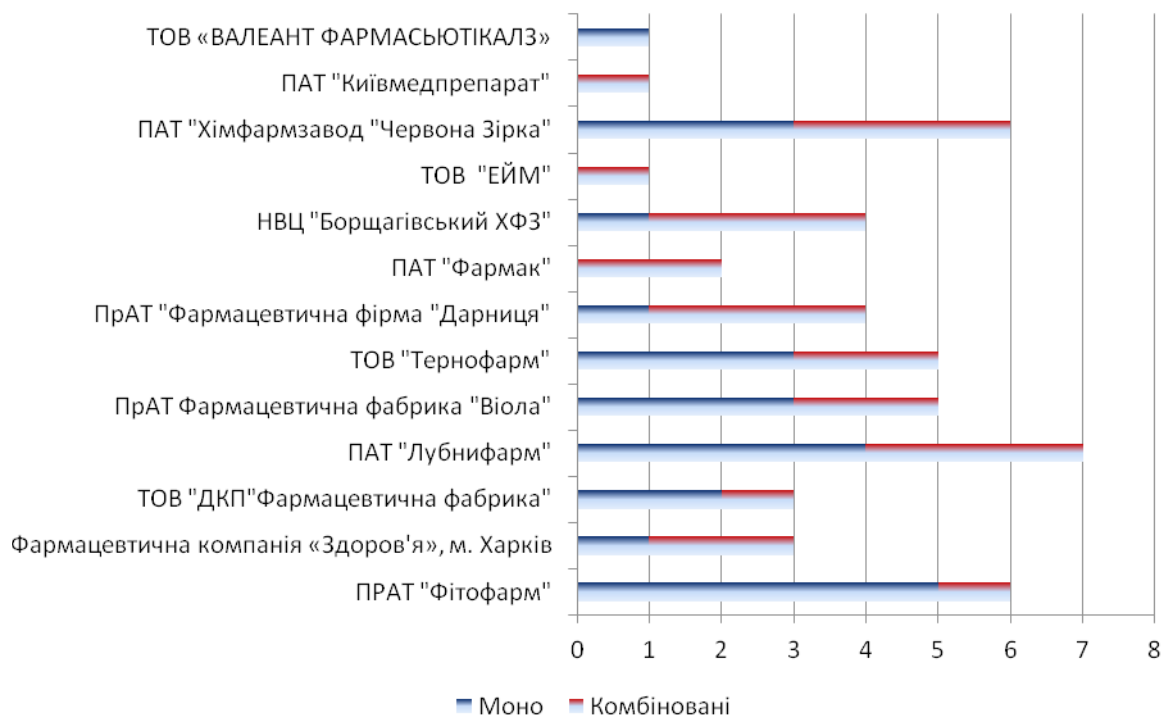


Рис. 3. Аналіз асортименту м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, вітчизняного виробництва.

ваних і монопрепаратів складає 50 до 50 %, в D06 — 26 до 74 %, а в групі D08 — 30 до 70 %. Загалом на вітчизняному ринку м'яких ЛЗ, що сприяють за-

гоєнню ран кількість монопрепаратів становить 64 %, комбінованих (багатокомпонентних прописів) — лише 36 %.

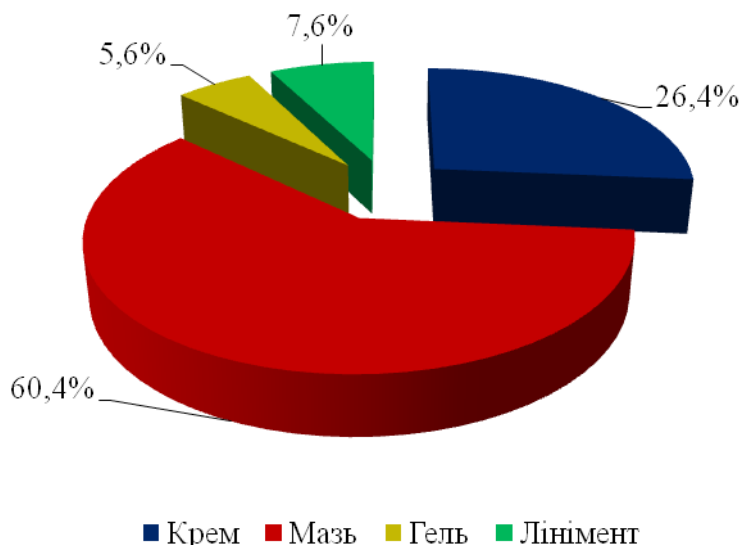


Рис. 4. Аналіз засобів, що сприяють загоєнню ран, за лікарською формою.

Таблиця 1

Структура ринку м'яких лікарських засобів, що сприяють загоєнню ран за АТС-класифікацією

Група	Кількість			
	найменувань	виробників	моно пр.-ти	комб. пр.-ти
1	2	3	4	5
D03 ЗАСОБИ ДЛЯ ЛІКУВАННЯ РАН ТА ВИРАЗКОВИХ УРАЖЕНЬ				
D03A Препарати, що сприяють загоєнню (рубцюванню) ран				
D03A X Різні препарати, що сприяють загоєнню ран	2	2	-	2
D03A X03 Декспантенол	6	6	6	-
D03A X18** Препарати нагідок (календули)	1	5	1	-
D03A X19** Препарати живокосту	1	2	-	1
D03A X50** Інші препарати, включно комбінації	9	13	3	6
D03A X53** Декспантенол, комбінації	1	1	-	1
D06 АНТИБІОТИКИ І ХІМІОТЕРАПЕВТИЧНІ ПРЕПАРАТИ ДЛЯ ЗАСТОСУВАННЯ В ДЕРМАТОЛОГІЇ				
D06A A Тетрациклін та його похідні	1	1	1	-
D06A X Інші антибіотики для місцевого застосування				
D06A X01 Кислота фузидова	4	4	4	-
D06A X02 Хлорамфенікол	1	2	1	-
D06A X08 Тиротрицин	1	1	1	-
D06A X09 Мупіроцин	3	3	3	-
D06A X13 Ретапамулін	1	1	1	-
D06A X54** Неоміцин, комбінації	1	1	-	1
D06B А Сульфаніламід				
D06B A01 Сульфадіазин срібла	3	3	3	-
D06B A05 Сульфаніламід	2	3	2	-
D06B A07** Сульфатіазол срібла	1	1	1	-
D06B X Інші хіміотерапевтичні засоби				
D06B X50** Комбінації	1	1	-	1
D06C Антибіотики в комбінації з хіміотерапевтичними засобами	4	4	-	4

1	2	3	4	5
D08A АНТИСЕПТИЧНІ І ДЕЗІНФІКУЮЧІ ЗАСОБИ				
D08A C Бігуаніди та амідини D08A C52 Хлоргексидин, комбінації	3	3	-	3
D08A G Препарати йоду D08A G02 Повідон-йод	3	3	3	-
D08A J21** Інші препарати, включно комбінації	2	2	2	-
D08A X Інші антисептики та дезінфектанти				
D08A X10** Різні препарати	2	11	2	-

Висновки. На основі аналізу ринку м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, за країною-виробником виявлено перевагу продукції вітчизняного виробництва (55 %). Встановлено, що асортимент м'яких ЛЗ, що сприяють загоєнню ран, формують 13 вітчизняних та 15 іноземних підприємств. У досліджуваному асортименті переважають мазі — 60,4 %, креми становлять

26,4 %, лініменти — 7,6 %, а гелі — 5,6 % ринку. Більшість м'яких ЛЗ, що покращують загоєння ран — монокомпонентні (64 %), а багатокомпонентні ліки нараховують лише 36 % зареєстрованих препаратів.

Конфлікт інтересів: відсутній.

Conflicts of interest: authors have no conflict of interest to declare.

MARKET ANALYSIS OF WOUND HEALING SEMISOLID DRUGS

O. M. Glushchenko, Zh. M. Polova

*O. Bohomolets National Medical University
chelentechnos@gmail.com*

The aim of the work. Research the assortment of wound healing semisolid dosage forms.

Materials and Methods. The subjects of research were the State Register of Medicines, instructions for medical use of drugs with appropriate dosage forms. Analytical, economic-statistical, correlation, organizational-functional and modeling methods were used during the analysis.

Results and Discussion. The market of semisolid wound healing dosage forms has been analyzed, ATC drug classification have been structured, countries and manufacturers have been identified, 55 % of domestic and 45 % foreign production have been identified with the reference group assay. The most common dosage form are ointments (60.4 %), creams occupy 26.4 %, liniments — 7.6 %, and gels only 5.6 % of the market.

Conclusions. The range of wound healing semisolid dosage forms of the Ukrainian pharmaceutical market has been investigated.

Keywords: pharmaceutical market; wound healing semisolid dosage forms; assortment.

АНАЛИЗ РЫНКА МЯГКИХ ЛЕКАРСТВЕННЫХ СРЕДСТВ, СПОСОБСТВУЮЩИХ ЗАЖИВЛЕНИЮ РАН

А. Н. Глущенко, Ж. Н. Полова

*Национальный медицинский университет имени А. А. Богомольца, Киев
chelentechnos@gmail.com*

Цель работы. Исследовать ассортимент мягких лекарственных средств, способствующих заживлению ран, на фармацевтическом рынке Украины.

Материалы и методы. Объектами исследований были: Государственный реестр лекарственных средств, инструкции по применению препаратов. При проведении исследования использовались аналитические, экономико-статистические, корреляционные методы анализа.

Результаты и обсуждение. Проанализирован рынок мягких лекарственных средств, способствующих заживлению ран, структурированы препараты по АТС-классификации, установлены страны и фирмы-производители, выявлено, что в исследуемом ассортименте 55 % препаратов отечественного и 45 % — иностранного производства. Самая

распространенная форма выпуска лекарств – мази (60,4 %), кремы занимают 26,4 %, линименты – 7,6 %, а гели – 5,6 % рынка.

Выводы. Установлено, что для украинского фармацевтического рынка актуальным является расширение ассортимента мягких лекарственных средств, способствующих заживлению ран, за счет разработки комбинированных препаратов.

Ключевые слова: фармацевтический рынок; мягкие лекарственные средства, способствующие заживлению ран; ассортимент.

Список літератури

1. Алексеев А. А. Лечение поверхностных и пограничных ожоговых ран с применением современных раневых повязок / А. А. Алексеев, А. Э. Бобровников, С. Н. Хунафин // Медицинский вестник Башкортостана. – 2013. – Том 8, № 3. – С. 25–30
2. Камолитдин З. С. Роль биосинтетических покрытий в лечении поверхностных ожогов II-III степени / З. С. Камолитдин, А. А. Алексеев // Казанский медицинский журнал. – 2013. – Том 94, № 4. – С. 487–491
3. Методичні рекомендації «Експериментальне вивчення нових препаратів для місцевого лікування ран» / Л. В. Яковлева, О. В. Ткачова, Я. О. Бутко, Ю. Б. Лар'яновська. – Харків : Вид-во НФаУ, 2013. – 52 с.
4. Нагайчук В. І. Сучасні підходи до надання допомоги хворим з опіками / В. І. Нагайчук // Мистецтво лікування. – 2010. – № 5. – С. 24-27.
5. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. Державний реєстр лікарських засобів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.drz.kiev.ua>.
7. Довідник "Компендіум" [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://compendium.com.ua>

References

1. Alekseyev AA, Bobrovnikov AE, Hunafin SN. [Treatment of superficial and borderline burn wounds using modern wound dressings] Meditsinskiy vestnik Bashkortostana. 2013;8(3): 25-30. Russian.
2. Kamoliddin ZS. [The role of biotechnical cover in curing of burns from first to third degree] Kazan med zhurn. 2013;94(4): 487-91. Russian.
3. Yakovlieva LV, Tkacheva OV, Butko YaO, Larianovska YuB. Guidelines: Experimental study of new medicines for local wounds' cure. [Методичні рекомендації «Експериментальне вивчення нових препаратів для місцевого лікування ран»] Kharkiv: NFAU Publishing House. 2013; Ukrainian.
4. Nahaichuk VI. [Modern methods of medical aid for patients with burns] Mystetstvo likuv. 2010;5: 24-7. Ukrainian.
5. State Statistics Service of Ukraine [Internet]. 1998 [cited]. Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
6. State Register of Medicines of Ukraine [Internet]. 2004 [cited]. Available at: <http://www.drz.kiev.ua>.
7. Compendium Directory [Internet]. 1999 [cited]. Available from: <http://compendium.com.ua>

Відомості про авторів:

Глущенко О. М. – канд. фармацевт., н., доцент кафедри аптечної та промислової технології ліків, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ, Україна. E-mail: chelentechnos@gmail.com, ORCID 0000-0002-5423-3737

Полова Ж. М. – д. фармацевт. н, доцент, завідувач кафедри аптечної та промислової технології ліків, Національний медичний університет імені О. О. Богомольця, Київ, Україна. E-mail: zpolova@ukr.net. ORCID 0000-0002-1874-2841

Information about the authors

Glushchenko O. M. – PhD (Pharmacy), Associate Professor of the Department of Pharmaceutical and Industrial Technology of Medicines, O. Bohomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine. E-mail: chelentechnos@gmail.com, ORCID 0000-0002-5423-3737

Polova Zh. M. – DS (Pharmacy), Associate Professor, Head of the Pharmaceutical and Industrial Technology of Medicines Department, O. Bohomolets National Medical University, Kyiv, Ukraine. E-mail: zpolova@ukr.net. ORCID 0000-0002-1874-2841